

Interní protikorupční program Vodovody a kanalizace Trutnov, a.s.

INTERNÍ PROTIKORUPČNÍ PROGRAM

Vodovody a kanalizace Trutnov, a.s.

Platnost od 1. 12. 2023

OBSAH

ÚVOD	3
1. VYTVÁŘENÍ A POSILOVÁNÍ PROTIKORUPČNÍHO KLIMATU	4
1.1. PROPAGACE PROTIKORUPČNÍHO POSTOJE	4
1.2. VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	5
1.3. SYSTÉM PRO OZNÁMENÍ PODEZŘENÍ NA KORUPCI	5
1.4. OCHRANA OZNAMOVATELŮ	6
2. TRANSPARENTNOST	7
2.2. ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ O SYSTÉMU ROZHODOVÁNÍ	7
3. ŘÍZENÍ KORUPČNÍCH RIZIK A MONITORING KONTROL	7
3.1. HODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK	7
3.2. MONITORING KONTROLNÍCH MECHANISMŮ ODHALUJÍCÍCH KORUPCI	8
4. POSTUPY PŘI PODEZŘENÍ NA KORUPCI	8
4.1. POSTUPY PŘI PROŠETŘOVÁNÍ PODEZŘENÍ NA KORUPCI	8
4.2. NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ	8
5. VYHODNOCOVÁNÍ INTERNÍHO PROTIKORUPČNÍHO PROGRAMU	9
5.1. SHROMÁŽDĚNÍ ÚDAJŮ A VYHODNOCENÍ INTERNÍHO PROTIKORUPČNÍHO PROGRAMU	9
5.2. ZPRÁVY O INTERNÍM PROTIKORUPČNÍM PROGRAMU	9
5.3. AKTUALIZACE INTERNÍHO PROTIKORUPČNÍHO PROGRAMU	10

ÚVOD

Korupce je nebezpečný společenský jev, který postihuje řadu oblastí výkonu veřejné správy, způsobuje společnosti nemalé ekonomické i morální škody, ohrožuje zákonnost, demokracii a lidská práva, podryvá dobrý způsob vlády, zásady solidnosti a sociální spravedlnosti, zkresluje konkurenceschopnost, brzdí ekonomický rozvoj a ohrožuje stabilitu demokratických institucí a morální základy společnosti. Tuto úmluvu ratifikovala Česká republika jako členský stát Rady Evropy.

Pojem korupce vychází z latinského slovesa *corrumpere*, které znamená kazit, nalomit, oslabit, znetvořit či podplatit. Korupce je obecně chápána jako zneužívání pravomoci osobami ve veřejných funkcích, které směřuje k získání nepatřičných výhod za účelem soukromého obohacení. Nejčastěji se projevuje úplatkářstvím. V širším slova smyslu pojem korupce ve veřejné správě zahrnuje veškeré chování funkcionářů a zaměstnanců, které se odchyluje od formálně stanovených a kodifikovaných povinností za účelem dosažení soukromého finančního či statusového zisku prostřednictvím pravomocí, které jim byly svěřeny.

Ke korupci může docházet zejména u útvarů a organizací, které mají rozhodovací pravomoci a mohou ovlivnit zejména financování veřejných programů, přidělování dotací, odprodeje majetku státu, zadávání a rozhodování o veřejných zakázkách, veřejných soutěžích, obsazování pracovních míst. Riziko vzniku korupce může být u osob, které disponují důležitými informacemi, jejichž funkční postavení v rámci organizace umožňuje ovlivnit rozhodovací procesy, ať už v přímé linii nadřízenosti a podřízenosti, nebo po linii výše postavení v rámci hierarchie funkcí a s tím spojených kontaktů.

Za korupci lze tedy považovat takové chování, které se z důvodů dosahování soukromých (osobních, rodinných, úzce skupinových) finančních nebo statusových zisků odchyluje od formálních povinností vyplývajících z veřejné role, anebo přestupuje normy proti výkonu určitého typu soukromého vlivu.

Na úseku boje s korupcí jsou již od roku 1997 vytvářeny koncepční dokumenty na celorepublikové úrovni, které jsou postupně uváděny v platnost a v rámci jednotlivých resortů konkretizovány.

Cílem Interního protikorupčního programu Vodovodů a kanalizací Trutnov, a.s. (dále IPP) je stanovit riziková místa, funkce a činnosti, při kterých by mohlo docházet k výskytu korupce. V souvislosti se zjištěnými korupčními riziky pak definovat zásadní postupy a opatření k jejich minimalizaci.

1. VYTVÁŘENÍ A POSILOVÁNÍ PROTİKORUPČNÍHO KLIMATU

Vytváření a posilování protikorupčního klimatu je jeden ze základních pilířů IPP, jehož cílem je snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.

Hlavním nástrojem pro vytvoření a udržení protikorupčního klimatu je osvěta a aktivní propagace etických zásad, kontrola jejich dodržování a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznamování při podezření na výskyt korupčního jednání.

1.1. PROPAGACE PROTİKORUPČNÍHO POSTOJE

Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování obecných právních i vnitřních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku společnosti, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na důsledné prošetřování podezření z korupce a na bezprostředně navazující vyvození adekvátních opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

Jednou z hlavních forem propagace protikorupčního postoje je aktivní vystupování vedoucích zaměstnanců na školicích akcích zaměřených na protikorupční politiku. Zaměstnanci se tak osobně setkávají s protikorupčním vystupováním svých nadřízených, případně jsou seznamováni s konkrétními příklady z praxe, včetně jejich řešení a důsledků.

ÚKOLY

1.1.1. Aktivně prosazovat protikorupční postoj na pracovišti.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.1.2. Na poradách na všech úrovních řízení zhodnocovat s podřízenými zaměstnanci korupční situaci na pracovišti. Podřízené zaměstnance seznamovat s korupčními případy, které se za uplynulé období na pracovišti staly. Sdílet způsob jejich řešení a důsledky.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.1.3. Klást důraz na prošetřování podezření na korupci a na vyvození adekvátních opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.2. VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Vzdělávání zaměstnanců v protikorupční problematice se zaměřuje na význam ochrany majetku státu, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci na zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci, na postupy organizace v případě potvrzení korupčního jednání.

Každý nový zaměstnanec je povinen do jednoho roku od nástupu absolvovat protikorupční školení. Následně je povinen absolvovat toto školení alespoň 1x za pět let. Školení může probíhat v rámci jednotlivých organizačních jednotek či pracovních týmů nebo v rámci většího celku.

ÚKOLY

1.2.1. Pořádat protikorupční školení.

Zodpovídá: úsek ředitele (referát interního auditu)

Termín: dle potřeby, minimálně 1x za pět let

1.3. SYSTÉM PRO OZNÁMENÍ PODEZŘENÍ NA KORUPCI

Anonymní či neanonymní oznámení podezření na výskytu korupčního jednání je možné podat na ohlašovací místo, kterým je budova ředitelství, a to v listinné podobě do označené poštovní schránky – „oznámení podezření“, elektronické podobě na adresu oznameni@vaktu.cz nebo ústně pověřené osobě – zástupce ředitele pro věci ekonomické a obchodní. Každý způsob podání, zvolený oznamovatelem, musí být respektován, a prošetřování uvedených skutečností musí být vedeno s ohledem na zachování maximálně možné ochrany oznamovatele.

ÚKOLY

1.3.1. Propagovat systém u podřízených zaměstnanců.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

1.4. OCHRANA OZNAMOVATELŮ

Žádné oznámení učiněné dle bodu 1.4. IPP nebude postihováno, a to ani nepřímo. Principem ochrany oznamovatelů je nastavení postupů a pravidel, které zajišťují podporu a ochranu osobám, jež v dobré víře upozorňují na možné korupční či jiné protiprávní nebo neetické jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represii za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění výše zmíněného jednání. Stejně jsou chráněni zaměstnanci, u kterých se v rámci posouzení neprokáže pochybení.

ÚKOLY

1.4.1. Propagovat a zajišťovat ochranu oznamovatelů.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

2. TRANSPARENTNOST

Transparentnost posiluje veřejnou kontrolu nad hospodařením s majetkem státu v rámci činnosti podniku a zvyšuje pravděpodobnost odhalení, čímž současně odrazuje od korupčního jednání. Zveřejňování informací probíhá v souladu s platnými právními předpisy.

2.1. ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ O SYSTÉMU ROZHODOVÁNÍ

V rámci transparentnosti o struktuře a kompetencích při rozhodování akciová společnost zveřejňuje organizační schéma podniku na internetových stránkách podniku www.vaktu.cz v sekci *O Společnosti/Organizační schéma*. Z platného zveřejněného organizačního schématu podniku jsou jednoznačně patrné vztahy podřízenosti a nadřízenosti.

ÚKOLY

2.2.1. Aktualizovat informace o systému rozhodování.

Zodpovídá: úsek ředitele
Termín: průběžně, trvale

3. ŘÍZENÍ KORUPČNÍCH RIZIK A MONITORING KONTROL

Cílem v této oblasti je na základě nastavených kontrolních mechanismů identifikovat a zhodnotit korupční rizika oblastí se zvýšeným korupčním potenciálem a v těchto oblastech posilovat existenci a funkčnost kontrolních mechanismů. Správně nastavené řídicí a kontrolní mechanismy cíleně brání a snižují rizika korupčního jednání.

3.1. HODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Hodnocení korupčních rizik probíhá na všech úrovních a sestává z analýzy pracovního prostředí a činností zajišťovaných na pracovišti, které na základě zkušeností provádí vedoucí zaměstnanci. Společně se současným vyhodnocením způsobu a postupu plnění uložených úkolů, je spojen se zvýšenou možností výskytu korupčního jednání, tedy zejména v oblasti zadávání veřejných zakázek a nakládání s majetkem společnosti, slouží k přesnějšímu zaměření a nastavení kontrolních mechanismů.

ÚKOLY

3.1.1. Pravidelně hodnotit korupční rizika.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci ve spolupráci s úsekem ředitele (referát interního auditu)
Termín: průběžně, trvale

3.2. MONITORING KONTROLNÍCH MECHANISMŮ ODHALUJÍCÍCH KORUPCI

Pravidelné testování kontrolních a řídicích mechanismů v oblastech významného korupčního rizika je důležité pro zjištění účinnosti kontrolních mechanismů pro identifikaci a odhalování korupčního jednání.

ÚKOLY

3.2.1. Testovat kontrolní a řídicí mechanismy z hlediska toho, jak jsou účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání a v případě potřeby navrhnout jejich posílení.

Zodpovídá: úsek ředitele ve spolupráci s vedoucími zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

4. POSTUPY PŘI PODEZŘENÍ NA KORUPCI

Bezodkladná reakce při podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce a minimalizuje ztráty způsobené korupčním jednáním.

4.1. POSTUPY PŘI PROŠETŘOVÁNÍ PODEZŘENÍ NA KORUPCI

Prošetřování všech podnětů a oznámení podezření na výskyt korupčního jednání, které má za cíl shromáždit veškerá dostupná fakta k posouzení prověřovaných skutečností se provádí bezodkladně a důsledně, vždy za respektování platných právních předpisů a stanovených vnitřních postupů.

ÚKOLY

4.1.1. Dodržovat stanovené postupy při prošetřování podezření na korupci

Zodpovídají: příslušní vedoucí zaměstnanci

Termín: průběžně, trvale

4.2. NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ

V případě prokázaného korupčního jednání jsou k jeho eliminaci neprodleně přijímána opatření zaměřená zejména na oblast úpravy vnitřních předpisů a řešení vzniklých škod. Současně je vždy stanovena osobní a funkční odpovědnost zaměstnanců, včetně případného vyvození adekvátních postihů.

ÚKOLY

4.2.1. Dodržovat stanovené postupy při prošetřování podezření na korupci

Zodpovídají: příslušní vedoucí zaměstnanci
Termín: průběžně, trvale

4.2.2. Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit výskytu dalšího obdobného jednání.

Zodpovídají: příslušní vedoucí zaměstnanci
Termín: průběžně, trvale

5. VYHODNOCOVÁNÍ INTERNÍHO PROTİKORUPČNÍHO PROGRAMU

5.1. SHROMÁŽDĚNÍ ÚDAJŮ A VYHODNOCENÍ INTERNÍHO PROTİKORUPČNÍHO PROGRAMU

Vyhodnocení účinnosti IPP je zaměřeno na plnění všech jeho částí, na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření. Shromáždění údajů a provedení dílčího vyhodnocení na úrovni jednotlivých organizačních jednotek je prováděno pravidelně, ve dvouletých intervalech, vždy k 31. prosinci lichého kalendářního roku.

Na základě podkladů a vyhodnocení, zpracovaných jednotlivými organizačními jednotkami, je následně provedeno pravidelné každoroční souhrnné vyhodnocení IPP.

ÚKOLY

5.1.1. Shromáždit podklady a provést dílčí vyhodnocení plnění povinností vyplývajících z IPP v rámci organizační jednotky za období dvou uplynulých kalendářních let a předat je úseku ředitele.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci
Termín: 31. prosince lichého kalendářního roku

5.2. ZPRÁVY O INTERNÍM PROTİKORUPČNÍM PROGRAMU

Souhrnná zpráva o plnění IPP, obsahující zejména počet identifikovaných podezření na korupci včetně výsledků jejich prověření a přehled přijatých nápravných opatření za uplynulé období dvou let se předkládá řediteli podniku. Součástí zprávy je případný návrh na aktualizaci či úpravu IPP.

ÚKOLY

5.2.1. Předložit zprávu o plnění IPP za období dvou uplynulých kalendářních let řediteli podniku.

Zodpovídá: úsek ředitele

Termín: 31. března sudého kalendářního roku

5.3. AKTUALIZACE INTERNÍHO PROTİKORUPČNÍHO PROGRAMU

Pokud ze zprávy o plnění IPP dle bodu 5.2.1. vyplynula potřeba jeho aktualizace či úpravy, bude IPP aktualizován.

Aktualizace či úpravy IPP je možná i na základě jiné aktuální potřeby.

ÚKOLY

5.3.1. Provádět aktualizaci interního protikorupčního programu.

Zodpovídá: úsek ředitele

Termín: k 30. 6. sudého kalendářního roku nebo dle potřeby

5.3.2. Zveřejňovat na internetových stránkách podniku aktuální verzi IPP.

Zodpovídá: úsek ředitele

Termín: průběžně, trvale